

ročník II.

pátek 19. srpna 2022

foto Jana Matěásková

Milý čtenáři!

Situace kolem zdražování energií není moc úsměvná.

Přesto mne pobavil jistý pán v rozhlase, který pravil, že i jejich úřad bude šetřit. Stáhnou teplotu v kanceláři a kdo si budou vařit kávu, nebude plnit konvici vodou plně, ale jen na hrnek.

To už je něco, říkám si, když uvážím, kolik máme úředníků a kolik vypijí kafe!

Já mám taky tip, jak šetřím já. Když si dělám vajíčka na tvrdo, vařím vodu jen tři minuty a pak vejce nechám dojít v horké tekutině.

No, snad to v zimě bude stačit... 😊

♦ Turnov po opakování soutěže na poslední etapu úprav sídliště u nádraží dostal nabídku s cenou skoro o 42 procent nižší než v předchozím tendru. Za úpravu prostor poblíž nákupního centra zaplatí 6,63 milionu korun, z toho 2,5 milionu uhradí ze získané státní dotace. Práce začnou příští rok na jaře, uvedl starosta Turnova Tomáš Hocke.

V opakované soutěži dostalo město opět jedinou nabídku, tentokrát od firmy *Mizera - stavby* z Lomnice n/P.

Dokončit revitalizaci sídliště chtělo město původně už v tomto roce, v prvním kole soutěže ale dostalo letos na jaře jen jednu nabídku od firmy *Metrostav* za 11,41 milionu korun včetně daně. To bylo skoro o pět milionů korun více, než na radnici očekávali, proto vedení města rozhodlo o zrušení soutěže a jejím opětovném vypsání. (Genus)

♦ Kulturní tipy

pátek 19. srpna, 19.00, před Střelnicí

Ovčie Kiahne

Kapela Ovčie Kiahne z Kacanov hrající rock'n'roll-agro-punk loni velkolepě oslavila 15 let své existence. Hudební styl je jednoznačně dán hudebním cítěním muzikantů a venkovským životem.

čtvrtek 25. srpen, 20 hodin, Letní kino Turnov

KRHUT & KOZUB

Herec Štěpán Kozub a hudebník a textař Jiří Krhut vydali na konci roku 2020 své debutové album s názvem *Prásknu bičem a hned* v únoru 2021 natočili videoklip *Práce pro šaška*. Tato ostravská dvojka si rychle získala srdce posluchačů napříč generacemi.

Jejich tvorba obsahuje písně, které se žánrově liší a svými vokály je na desce i koncertech obohacuje písničkářka Barbara Kanyzová. Koncerty Krhuta a Kozuba nebývají často jen a pouze a o písničkách, ale protože společným jmenovatelem obou interpretů je neodmyslitelně humor, divák se tak na jejich vystoupeních mnohdy docela vydatně pobaví a zasměje.

pátek 26. srpna, 19 hodin, před Střelnicí

FD Band

Známá turnovská skupina zahraje písně Petra Kalandry, Oborohu, Vladimíra Mišíka nebo Buty. A taky The Beatles, Erica Claptona, Lennyho Kravitze, Carlose Santany a dalších. Kapela vznikla v létě roku 2007 v podhoubí turnovské hudební scény.

Na počátku společného zkoušení se věnovali převážně převzaté české tvorbě vybrané frontmanem kapely Frantou Tomášem. Postupem času se nabalovaly další a další skladby z širšího spektra interpretů i zemí původu. Nicméně veškerý repertoár zůstal zaměřením stejný a to ryze big-beatový, až rockový. Jedná se hlavně převzatou tvorbou českých i zahraničních interpretů od 70. let po současnost.

♦ **SYCHROV** – Již po dvaadvacáté ovládnou Skoti státní zámek Sychrov, kde se budou po celý den konat tradiční skotské hry, které patří mezi jedny z největších skotských her v Evropě - *Skotské hry Sychrov*.

V tento den – **20. srpen** – je zámek Sychrov přístupný pouze návštěvníkům akce.

♦ **SVIJANY** –

OBEC SVIJANY a PIVOVAR SVIJANY
pořádají

11. ročník SVIJANSKÉ PIVOBRANÍ

20. 8. 2022 od 14:00 hod.
hřiště ve Svijanech

14:00 hod. **GORALE** Čechomor revival
16:00 hod. **BLUES FRIENDS**
17:30 hod. **KAREL GOTT COVER**
19:00 hod. **PROROCK**
21:30 hod. **ADAPTACE**

ZDARMA
atrakce pro děti
kouzelník Čáry Kluk

Ústup
dospělí **100,-**
Senioři
a ZTP **50,-**

♦ **SVIJANY** – Zvonička v obci byla po rekonstrukci nově nabílená a opatřena označením výšky hladiny řeky Jizery při jedné z největších povodní v naší obci dne 9. 3. 2000.

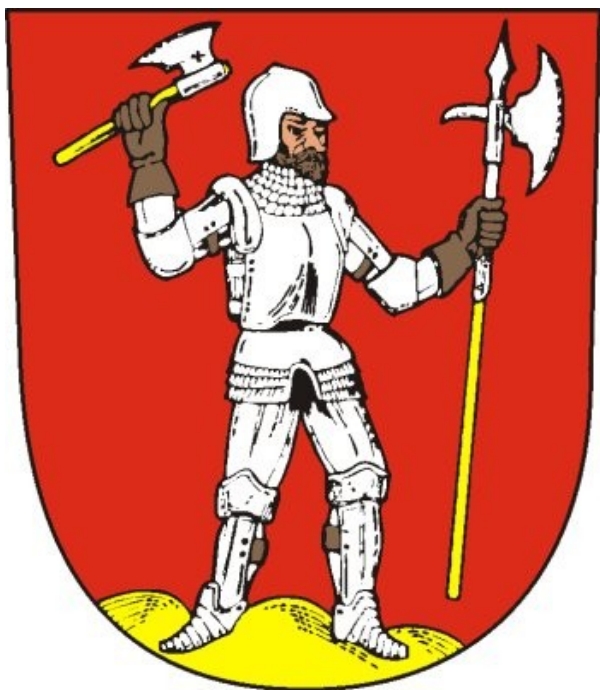

♦ **ROVENSKO p/T + VYSOKÉ n/J** – Vítěz podzimních komunálních voleb je už nyní znám ve třech z 39 měst v Libereckém kraji. Bez možnosti výběru mezi různými uskupeními budou voliči hlasovat v Rovensku, Vysokém a také Hrádku n/N, kde kandiduje také hejtman Martin Půta.

Jistým vítězem je už nyní ODS v Rovensku. V roce 2018 tam občanští demokraté také vyhráli, když získali sedm z 11 mandátů. Jejich soupeřem byli tehdy nezávislí kandidáti, kteří obsadili zbývající čtyři místa v zastupitelstvu. Letos kandidátku podala jen ODS, opět ji vede starostka města Jiřina Bláhová.

Ve Vysokém nad Jizerou byla podána jediná kandidátka už třetí komunální volby v řadě. V roce 2010 o přízeň voličů usilovalo sedm uskupení, od roku 2014 kandiduje v krkonošském městečku jen *Společně pro Vysocko*. I tentokrát je v čele této kandidátky, stejně jako v letech 2014 a 2018, Lucie Vaverková Strnádková. (Genus)

♦ Proč je městský znak takový, jaký je?

V letošním roce si připomínáme 780 let od první zmínky o Lomnici, která se datuje k roku 1242 a nachází se v 81. kapitole Dalimilovy kroniky ve slovech „*lomničtí jej na štít vzechú*“. V souvislosti s ostatním textem to znamená, že Lomničtí si dali do znaku tatarského zvěda. To zavdalo podnět ke vzniku lidové pověsti o jeho původu. V různých variantách se zabývá ústředním motivem, že na nedalekém hrádku Kozlově se po roce 1241, kdy Tataři pronikli nejdále do střední Evropy, usadil jeden z nich se dvěma zbrojnoši. A žil zde způsobem života loupeživého rytíře. Škodili městečku, ke kterému v této době vedla hlavní přístupová cesta po trase od Peklovse směrem na Košov (tj. údolím, nad nímž se nachází hrad i vrch

Kozlov), tak moc, že Lomničtí vymysleli na Tataře lest. Nemohli se těmto udatným bojovníkům ovládajícím výtečně střelbu z luků a kuší a jízdu na koni postavit v otevřeném střetu. Na místě, kudy museli Tataři pokaždé cestou na Kozlov projíždět, vykopali jámu, kterou přikryli chvojí. Do ní je nakonec lapili. O jejich dalším osudu se vykládají různé verze, podle jedné z nich byli spoutaní loupežníci odvedeni do Prahy ke královskému dvoru a díky tomu bylo místním uděleno právo dát si tatarského zvěda do svého znaku.

Nejstarší známé vyobrazení znaku se zachovalo v tzv. Lomnickém graduálu. Pochází z roku 1578, autorem iluminace je Matyáš Hutský, dvorní malíř císaře Ferdinanda I. Jeho dnešní podobu si pak můžete prohlédnout např. na budově radnice.

(zr, Letní Lomnické turistické noviny)

♦ Stav bývalé samoobsluhy na sídlišti vadí snad každému Lomničákovi. Objekt je ale v soukromém vlastnictví, vlastník se o něj nestará a s městem nekomunikuje. Na základě popudu radnice svolal stavební úřad na místě další prohlídku. Jeho výsledkem bylo další zabezpečení budovy alespoň provizorním oplocením provedeným na náklady města. „Více bohužel nejsme v této situaci schopni udělat,“ přiznává město na svém facebookém profilu.

♦ Lomnické kulturní tipy:

V pátek 19. srpna od 18 hodin se na lomnické pivovarské zahrádce koná koncert smyčcového kvartetu YOLO KVARTET pod širým nebem. YOLO KVARTET zahraje filmovou hudbu, pop i rock.

Kulturní a informační středisko zve na další Nedělní letní koncert nejen pro hosty Zámecké kavárničky, na kterém zahraje lomnická skupina Rachot Banda. Koncert proběhne **v neděli 21. srpna** od 16 hodin na nádvoří lomnického zámku.

lomnicko

♦ LIBŠTÁT – DŮM ČP. 44

Od roku 1700 vlastní dům Brožovi, roku 1780 Jiří Brož s rodinou zběhl do Sas. Chvilu dům vlastnil Jan Končinský, ale roku 1782 se Brož vrátil a koupil dům zpět. 13. března 1882 bylo povoleno rozšíření kůlny o 1 sáh pro kolo ke stroji mlátičnickému. 8. září 1906 hořelo. Při sčítání osob roku 1910 je zde zapsána 1 rodina – 9 osob. V roce 1921 jsou zde zapsány 2 rodiny – 7 osob. 1. března 1946 se sem nastěhoval Josef Báča, roku 1947 zboural polovinu stodoly. Nyní zde bydlí jeho vnuk Jaroslav Matura s rodinou.

(Libštátský zpravodaj)

◆ LIBŠTÁT –

DRUHÁ TRÁVA

27. 8. 2022 na ranči
U Jezevčíka v Libštátě
od 16:00 hodin

vstupné 250,- Kč děti do 15 let zdarma

Od 18:00 hodin vystoupí kapela **KALUMET**

Přijďte pobejt i na tradiční dobrotty.

♦ 20. srpna

FESTIVAL MALÝCH PIVOVARŮ VE FABRICE 1861

Den plný vynikajícího piva, výborného jídla a skvělé muziky na nádvoří FABRIKY 1861 v Řekách. Zahájení výstavy fotografií Matyáše Hančla.

♦ Kus vyhlášeného festivalu Letní Letná si budete moci užít **ve čtvrtek 25. srpna** od 16 hodin v Semilech na Ostrově. Novocirkusové představení **NARUŠENÍ** zahraje nezávislý soubor „Cirkus TeTy“ z Prahy, který se zaměřuje na vzdušnou akrobacii a hledání nových závěsných materiálů a tvarů. Inscenace Narušení je hra pro dvě performerky a pohybuje se na pomezí nového cirkusu a fyzického divadla. Využívá techniky vzdušné akrobacie, a uvidíte nápadité způsoby visu a balance na zlaté zavěšené židli. Tato neobvyklá podívaná, která propojuje akrobatické umění, pohybové divadlo, rytmus a hudbu, je vhodná pro dospělé, mládež a děti od 5 let. Po představení bude následovat **WORKSHOP**. Zájemcům, kteří si budou chtít prvky akrobacie vyzkoušet, performerky poodhalí techniku vzdušné akrobacie na závěsných šálách. Můžete zažít, jak složité je zvládnutí akrobatických cviků.

♦ Muzeum a Pojizerská galerie Semily poslalo také pozvánku – **v pátek 26. srpna** od 19:00 hodin představí folková kapela *TrojBoy* ve složení Jan Ferles (housle), Petr Špitálský (kytary) a Jan Šturm (baskytara).

železnobrodsko

♦ **ŽELEZNÝ BROD** – Skončila pátá a poslední etapa revitalizace sídliště Jiráskovo nábřeží v Železném Brodě. Stála bezmála 10 milionů korun, když dotace ze Státního fondu podpory investic činily více než 3,6 milionu. Obyvatelé sídliště se mohou těšit z nových parkovacích stání, i když těch kvůli prostoru nevzniklo výrazně více, ale i nová kontejnerová stání.

„Celkově se tedylepší celý vzhled sídliště, myslím, že to obyvatelé ocení,“ doplnil starosta města František Lufinka. V Železném Brodě se s revitalizací sídlišť ale nekončí. Na řadě je sídliště Vápenka. „Letos budeme podávat žádost o dotace na revitalizaci Vápenky. V celém městě bojujeme s nedostatkem parkovacích míst, plánováno je proto parkoviště na místě bývalého lomu nad sídlištěm a rekonstrukce některých komunikací,“ doplnil vedoucí Odboru územního plánování a regionálního rozvoje železnobrodské radnice Martin Řehák. (Loužnický zpravodaj)

♦ ZÁSADA –

ZasTenRock
Festival, který stojí za to prožít

20. 8. 2022 15hod. ZÁSADA

TEĽA KABAT WWW.KABAT-REVIVAL-WARENDORF.CZ RCZ RAMMSTEIN TRIBUTE

Martin Maxa HARLEJ JAMARON TRES UDOS

Mandragora HAND GRENADE LUCIE REVIVAL

PŘEDPRODEJ OD 330 KČ / NA MÍSTĚ 450 KČ
PŘEDPRODEJ WWW.TICKETSTREAM.CZ

SLEDUJTE NÁS NA FACEBOOKU WWW.ZASTENROCK.CZ

♦ HUŤ –

Koupaliště Hut
KONCERT KAPEL!

OPEN AIR

Long livin'
ZIZEN
Keep rocking!

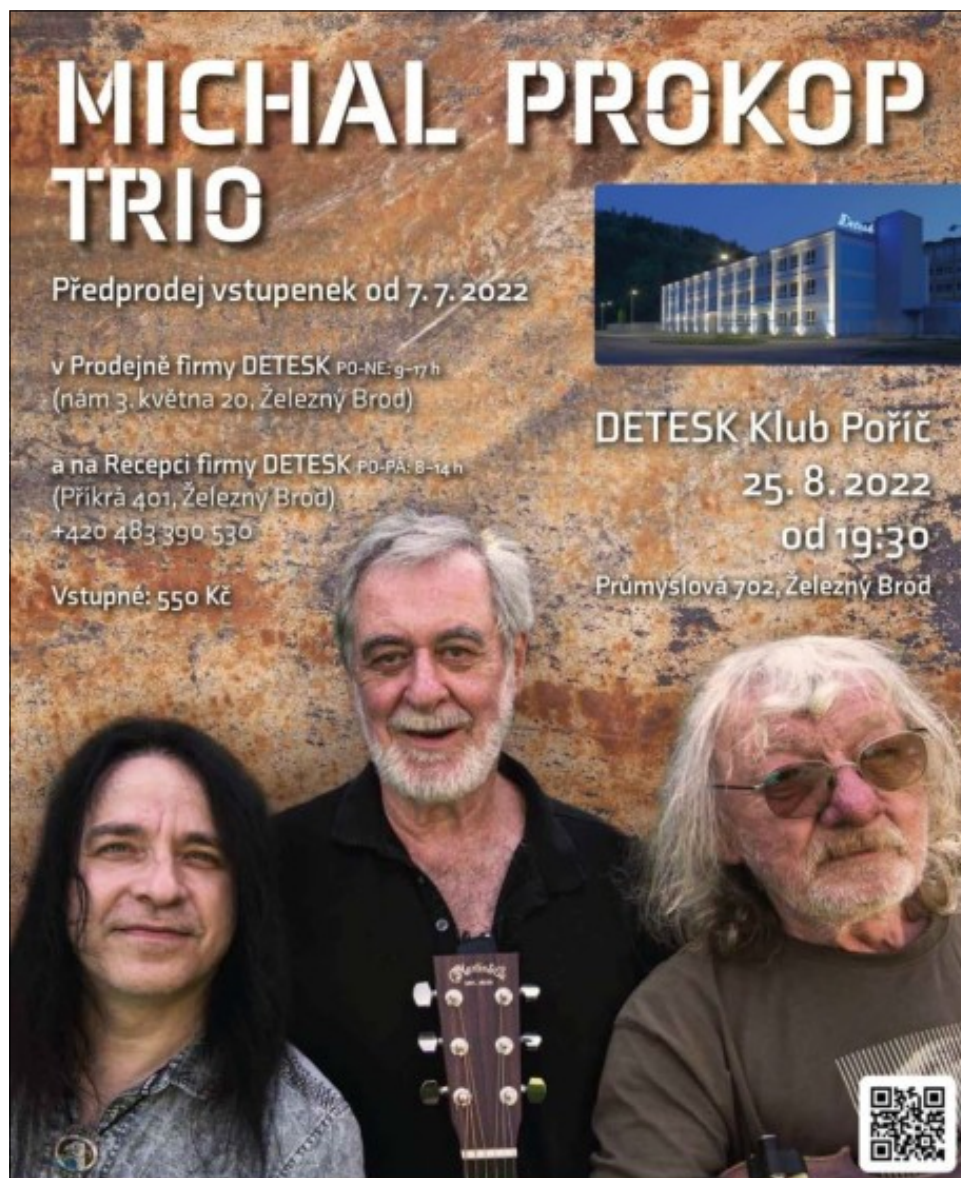
STAND UP
BLUES ROCK (JBC)

KRÁSNA PRÁCE

PÁTEK 26.8.2022
Od 18⁰⁰ hodin

www.krasnaprace.com

◆ **ŽELEZNÝ
BROD –**

**MICHAL PROKOP
TRIO**

Předprodej vstupenek od 7. 7. 2022

v Prodejně firmy DETESK PO-NE: 9–17 h
(nám. 3. května 20, Železný Brod)

a na Recepci firmy DETESK PO-PA: 8–14 h
(Přikrá 401, Železný Brod)
+420 483 390 530

Vstupné: 550 Kč

DETESK Klub Poříč
25. 8. 2022
od 19:30
Průmyslová 702, Železný Brod

jilemnicko

◆ **ROKYTNICE n/J** – Rokytnici nad Jizerou od 19. do 22. srpna rozezní tóny živé klasické hudby, a to v rámci festivalu Rokytnice zní. Akci pořádá spolek pro obnovu tamního hudebního života.

„Cením si snahy místních obohatit kulturní život v Rokytnici kvalitní klasickou hudbou, literaturou, a to všechno s přeshraničním přesahem. Věřím, že se z nově pořádané akce stane tradice a časem si vybuduje skvělou pověst, díky které se budou sjíždět posluchači a diváci z široka daleka,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje. Slavnostní zahajovací koncert se uskuteční v kostele sv. Michaela, na němž budou spolupracovat němečtí a čeští hudebníci. Zazní hudba českých a německo-českých nebo česko-německých skladatelů z různých epoch. Záměrem dramaturgie je zdůraznit propojení obou kultur v hudební historii. Vystoupí i německá mezzosopranistka Ulrike Malotta nebo zpěvák Karel Jakubů, sólista Musicy Bohemicy.

Instrumentálně koncert povede BARLEN ensemble s houslistkou Lenkou Machovou, členkou České Filharmonie a s violistkou Barbarou Linke Holickou,

uměleckou vedoucí festivalu.

Druhým představením bude hudebně-literární pásmo v kulturním domě. V letošním roce je program zaměřen na osud a dílo rokytnického rodáka Franze Fühmanna, východoněmeckého spisovatele dvacátého století, básníka a překladatele, držitele literárního ocenění der Geschwister-Scholl-Preis. Půjde o propojení čteného slova a hudby. Čtení z knihy Franze Fühmanna 22 dní aneb půle života se zhodí herec Libereckého divadla F. X. Šaldy Martin Polách. Koncert začne představením Fühmanna a jeho rozporuplné životní cesty. Moderátorem bude Tomáš Petrář.

POŘÁDÁ SPOLEK PRO OBNOVU HUDEBNÍHO ŽIVOTA V ROKYTNICI NAD JIZEROU A BARLEN ENSEMBLE
USKUTEČNÍ SE POD ZÁŠTITOU VELVYSLANCE ČESKÉ REPUBLIKY V NĚMECKU PANA TOMÁŠE KAFKY

ROKYTNICE ZNÍ

HUDEBNĚ-LITERÁRNÍ DNY V ROKYTNICI NAD JIZEROU
19.–22. SRPNA 2022

19. 8. HUDEBNÍ SLAVNOST
19.00 KOSTEL SV. MICHAELA
Na programu díla Johanna Stamica, Erwina Schulhoffa, Antonína Dvořáka, J. S. Bacha a W. A. Mozarta
ULRIKE MALOTTA, mezzosoprán
KARL JAKUBŮ, baryton
RENATE MEYHÖFER-BRATSKHÉ, varhany a cembalo
BARLEN ensemble A HOSTÉ

**21. 8. JAK HLUBOKO SAHÁ
VZOMÍNKA?**
18.00 KULTURNÍ DŮM
Hudebně-literární koncert ke 100. výročí narození spisovatele Franze Fühmanna
Hudba, čtení z knihy FRANZE FÜHMANN, rozhovor – přiblížení člověka a spisovatele, Rokytnického rodáka Franze Fühmanna a malá výstava jeho knih
BARLEN ensemble
HANA SHABUOVÁ-BABORÁKOVÁ, violoncello
MARTIN POLÁCH, umělecký přednes

22. 8. HUDBA PUTUJE K POSLUCHAČŮM
11.00 DOMOV DŮCHODCŮ
Malý komorní koncert v Domově důchodců v Rokytnici, výběr z předělých koncertů, ukázky z textů Franze Fühmanna
BARLEN ensemble
HANA SHABUOVÁ-BABORÁKOVÁ, violoncello

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ
výsledek koncertů bude věnován DĚNÍ Polácha v Rokytnici nad Jizerou.

GENERALNÍ PARTNER
PARTNERI

Součástí programu bude také křest nově vydané publikace, která vznikla z podnětu Spolku pro obnovu hudebního života v Rokytnici nad Jizerou ve spolupráci s Germanistickou fakultou Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Knížka se jmenuje Návrat k sobě. Jde o první publikaci o Franzu Fühmannovi v češtině. K zhlédnutí bude i malá výstava knih rokytnického rodáka v češtině i v němčině.

Hudebně-literární pásmo se zopakuje 22. srpna 2022 v Domě Česko-německého porozumění Rýnovice v Jablonci nad Nisou.

Po druhé válce byla hudební tradice v Rokytnici převážně přerušena. Záměrem spolku je na tuto tradici navázat a hudební dění ve městě oživit. Rokytnice nabízí pro hudební aktivity ideální prostory – barokní kostel sv. Michaela a Kulturní dům –, který slouží i jako divadlo.

/ Anna Vašková, Liberecký kraj

♦ **JIČÍN** – V sobotu 27. srpna vypukne na zahradě knihovny jarmareční rej. Návštěvníci se mohou těšit na stánky rukodělných výrobců, výprodej vyřazených knih, workshopy. Nebude chybět bohatý doprovodný program v podobě orientální a kouzelnické show a psího vystoupení. Představí se Hvězdárna Jičín a oblastní odbočka SONS Jičín se střelbou na zvukový terč. Vyhlásíme vítěze soutěže o nejhezčí knižní záložku. Závěr dne bude patřit hudbě, zahraje Brnkačka a skvělý Tcheichan v sólu. Výbornou kávu a něco na zub zajišťuje sociálně terapeutická dílna Apropa. (MÚ Jičín)

♦ **NOVÁ PAKA** – *Už jsem psal o výročí novopackého pivovaru. Červnové vydání zpravodaje Achát, který městský úřad teď uvolnil na internet, se tématu věnuje obšírněji.*

Pivo se u nás v Nové Pace začalo vařit velmi brzo, jak se dozvídáme z vlastivědné monografie *Novopacko*: „První pivovar v Nové Pace vznikl brzy po založení města. Stál na jižní straně pod náměstím, na pravém břehu potoka Brdského, asi v nynější farské zahradě. Náležel několika sousedům, majetníkům domů, kteří společně připravovali slad, vařili pivo a je prodávali. Jedině oni měli várečné právo v městě i v okolí. Snad i sklep s pramenitou vodou ve skále vytesaný a prostranný proti okresnímu chorobinci náležel pivovaru, i hospoda při ohybu potoka Brdského.“

Dozvídáme se dále, že: „Jan Rudolf Trčka z Lípy r. 1601 osvobodil město od dávek a roboty s výminkou, když obec, již pivovar tehdy náležel, upustí od vaření piva.“

Na tuto podmínku bylo přistoupeno, a tak bylo „právo várečné“ občanům města odejmuto, a pivo se do města začalo přivážet z nedalekého Dřevěnického pivovaru, který přináležel vrchnosti. Založil ho roku 1511 Jindřich Berka z Dubé. Pivo se zde vařilo až do roku 1945 a jedním z piv byl proslulý tmavý Kumburák. Vždyť nakonec Kumburák vyrábí i náš novopacký pivovar, jedná se však o světlý ležák.

Novopačtí radní postupně usilovali o vybudování vlastního pivovaru. Teprve 1. dubna 1870 se koná ve městě valná hromada ohledně založení akciové společnosti pro vybudování parostrojního pivovaru. Stavba započala 29. března 1871 pod vedením stavitele F. Wolfa, dle plánů pražské firmy J. V. Novák, provoz pivovaru byl pak slavnostně zahájen 25. července 1872, a proto si letos připomínáme právě jeho příběh.

Celoroční skladování piva vyžadovalo zajištění nízkých teplot na spilce a ve sklepech, k jeho ledování byl využíván led ze tří rybníků, odkud se nakládal do vozů. Na spodním rybníku byla pak zřízena i plovárna. K našemu pivovaru kdysi přináleželo až 13 ha polí a ve městě vlastnil Pivovarský hotel (Centrál).

Možná, že se nám náš pivovar zachoval i díky té zdejší „bláznivé vodě“, která prý prýštila i z očarované kašny na náměstí, a možná právě díky ní se také nápoj proměňuje a získává tak svou jedinečnou chuť.

Přijďte pobejt do výstavní síně Suchardova domu a dozvědět se více. Výstava je doplněna o vtipné obrázky českých karikaturistů týkající se nejen pivní kultury.

(Text a foto Ivo Chocholáč, *Achát*)

A já doplním, že výše zmíněná výstava v neděli v 17 hodin končí.

♦ NOVÁ PAKA – Při pročítání starých čísel *Jičínského deníku* jsem objevil poznámku v textu: „Nepatří mezi nejpěknější, dělal jej místní rodák Antonín Lukeš, který se vyučil u Suchardů. Podle legendy vznikl mezi konzistoří a městem spor, zda může stát mezi farním kostelem a mariánským sloupem socha Jana Husa.“

Proto jsem se rozhodl napsat tento článek.

Na začátku letošního roku byla na náměstí, u sochy Jana Husa, odstraněna část rozpadlých pískovcových sloupů a řetěz, který je součástí původní, doplněné, architektury plastiky. Tyto části, po více než sto letech, podlehly erozi.

Budou vyrobeny nové sloupky a osazeny snad budou i původní, renovované řetězy. Současně by měla být zrestaurována samotná socha se zbývající architekturou, a tato významná památka historie našeho města tak získá opět svůj původní vzhled.

Žádná socha zřejmě nezpůsobila v Nové Pace tolik rozepří, jako toto dílo od Antonína Lukeše. Množství informací o události roku 1898 se dočteme ve druhé kronice, kterou založil v roce 1841 Jan Nešpor, když v roce 1854 odešel, pokračovali v psaní kroniky jeho následovníci. Jde o pohled katolické církve na dění ve městě. K dokreslení celé situace je potřeba i pohled z druhé strany.

Nejvýznamnější událostí roku 1898 bylo právě vytvoření a odhalení sochy Jana Husa na novopackém náměstí. Odhalení pomníku předcházela vlna národního sebeuvědomění, návrat k husitským tradicím, obyvatelé Nové Paky se začali odklánět od katolické církve,

Fotografie z roku 1898, socha J. Husa před dokončením, foto J. Markl, archiv autora

objevily se i snahy o založení husitské církve, některé akce katolíků byly zcela bojkotovány. Vše probíhalo za starosty JUDr. K. Ebenhocha (1897-1907). Nejostřejší střet byl dne 7. května 1898. Ve 2. díle kroniky Jana Nešpora se píše: „Ve čtyři hodiny odpoledne přijela do Nové Paky z Radimi Jeho Biskupská Milost Edward Jan Brynych, biskup královéhradecký, neohrožený hajitel víry svatováclavské. Městské zastupitelstvo se vyznamenalo tím, že v zasedání 15. dubna se usneslo 16 hlasy proti 8 jej neuvítati, poněvadž prý jejich velikány Amose Komenského a Jana Husa potupil. Starostou byl advokát JUDr. Karel Ebenhoch, radní Jos. Radimský, vyrabitel škrobu, Jos. Geisler, lékárník, Ignác Kretschmer, punčochář, Vojtěch Pek, vinárník a Jind. Záhejský, nyní velkoobchodník po úmrtí svého otce. Z celé rady jediný lékárník hlasoval pro uvítání p. biskupa. Aby ukázali svou nenávisť ke katolické církvi, postavili na vzdor

J. B. Milosti a faráři, Husovu sochu na náměstí toho roku.“ Zázpis na dalším místě pokračuje: „Rovněž ozdoba města žádná nebyla, jen na náměstí asi 8 praporů, z obce Vrchoviny bylo vypraveno 20 jezdců. Jeho Biskupská Milost pobývala na Pace v neděli, pondělí, biřmujíc biřmovance z Nové Paky, v úterý jela do Levína, ve středu do Pecky, kdež všude bylo uvítání co nejslavnější. Ve čtvrtek ráno odjela do Nové Vsi u Lomnice ve vší tichosti. Uveřejněným referátem z uvítání Jeho Biskupské Milosti byl zahájen novinářský boj, v němž zejména p. Záhejský a Glos se vyznamenali, a ve kterém nejvíce napadáni byli p. farář Fiedler, a kaplani Malý a Burghardt. Téhož roku také přikročeno k postavení sochy Mistra Jana Husa v Nové Pace. V obecním zastupitelstvu odhlasováno místo proň na náměstí před farním kostelem přes důtklivé varování p. faráře Fiedlera, 9 hlasů proti, 17 hlasů pro náměstí.“

V této době byla mnohem menší návštěva při 1. poutimariánské. Dne 7. srpna 1898 byla socha od Antonína Lukeše slavnostně odhalena. Sochu není možné hodnotit jako nepěknou, odpovídá totiž době vzniku, představě o ztvárněné

postavě a hlavně jde o klasické dílo A. Lukeše, který se vyučil v dílně u Suchardů. S jeho pracemi se setkáváme v širokém okolí. Odhalení se účastnilo mnoho občanů z Nové Paky.

Kronika pokračuje: „Nastaly doby nejhorší, v nichž duchovenstvo nejenom na ulici bylo napadáno a v novinách napadáno. Duchovenstvo ovšem také se bránilo novinami a kázáním.“

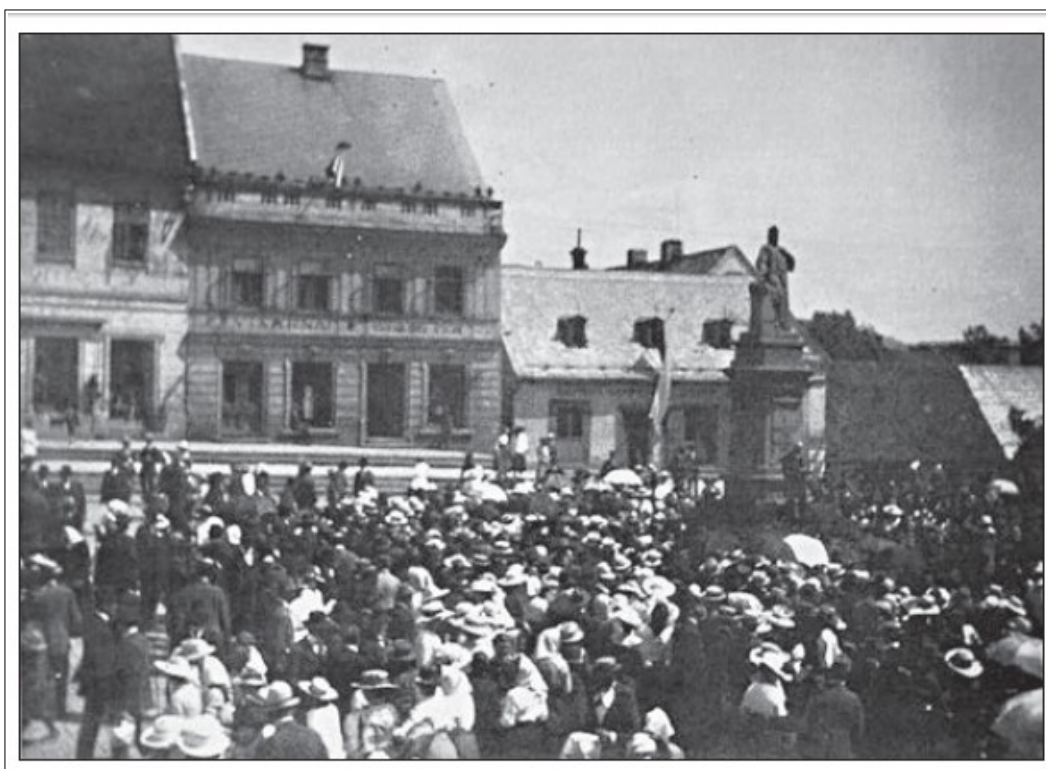
V roce 1899 se nekonala poprvé slavnost Vzkříšení na náměstí, ale v klášterním chrámu Páně. Až před Velikonocemi, v roce 1902 poslal místní farář, na nátlak členů městské rady, žádost konsistoři, aby průvody byly opět vedeny po náměstí. Po sporech městské rady s farou a církví, se až 7. dubna 1903 konsistoř rozhodla, na základě žádosti 13 spolků z Nové Paky, o návratu k tomu, jak se konaly slavnosti před rokem 1898.

Zdroje – Rukopis 2. části kroniky Jana Nešpora (zápis z roku 1898), vlastník rukopisu nechce být uváděn, CD Nová Paka historická (2001), Yvona a Bohuslav Benčovi a fond SOkA v Jičíně.

/ Bohuslav Benč, *Achát*

Detail sochy z roku 2004, na pozadí čp. 323 s ještě úplnými sgrafity.
Foto autor

Odhalení sochy Jana Husa na náměstí v Nové Pace 7. srpna 1898, archiv B. Benče

♦ **SOBOTKA – V neděli 21. srpna** ve 14.00 zahájíme výstavu obrazů a grafik Petra Ptáčka, s hudebním doprovodem violoncella Kristýny Pánkové

2) Týden poté, v **neděli 28. srpna ve 14h**, se na zahradě statku setkáme s hercem Václavem Koptou, se kterým pobeseduje moderátor Jindřich Žemlička. Zahraje Zámecké saxofonové kvarteto Josefa Žemličky.

Na vaši návštěvu se těší Sylva a Jan Samšínákoví, hospodáři Šolcova statku

Šolcův statek v Sobotce - Galerie Karla Samšínáka

PETR PTÁČEK

MOGUL - Obrazy a grafiky

Zahájení 21. srpna 2022 od 14 hod.
Hudební doprovod: Kristýna Pánková - violoncello

21. srpna - 31. října 2022

www.solcuvstatek.cz

♦ ŽELEZNICE –

Festival hudby, pohody a třech krásných míst v Železnici u Jičína
Letní scéna Vinice nad kavárnou. Dvůr Vlastivědného muzea. Kostel sv. Jiljí

Triangl Fest

MĚSTO ŽELEZNICE www.kafenebodrnik.cz

20.8.
2022
14:00 - 22:00

ŽELEZNICE

14:00	Vinice	David Elis	100,-	akustický country/pop z Turnova
15:30	Muzeum	Broosters	150,-	nejznámější bluesové „fláky“
17:00	kostel	Vladimír Merta	200,-	folková ikona zahraje akusticky
18:30	Vinice	YOLO KVARTET	150,-	symfonici zahrají Beatles trochu jinak
19:30	Muzeum	Poutníci	200,-	Bluegrassová legenda
21:10	Vinice	Tcheichan	150,-	Pop-rock z Jičína a okolí

Využijte předprodejovou cenu 500,- / Cena na místě je 600,-
Na místě lze zakoupit odpolední 14:00-18:30 a večerní 18:30-22:00 vstupenky za 350,- i jednotlivé koncerty.

Předprodej celodenních Jičín: Cora Jičín, Café Všeohouť,
Železnice: Vlastivědné Muzeum, Kafe Pod Vinicí

www.kafenebodrnik.cz www.muzeumzeleznice.webk.cz

bejvávalo

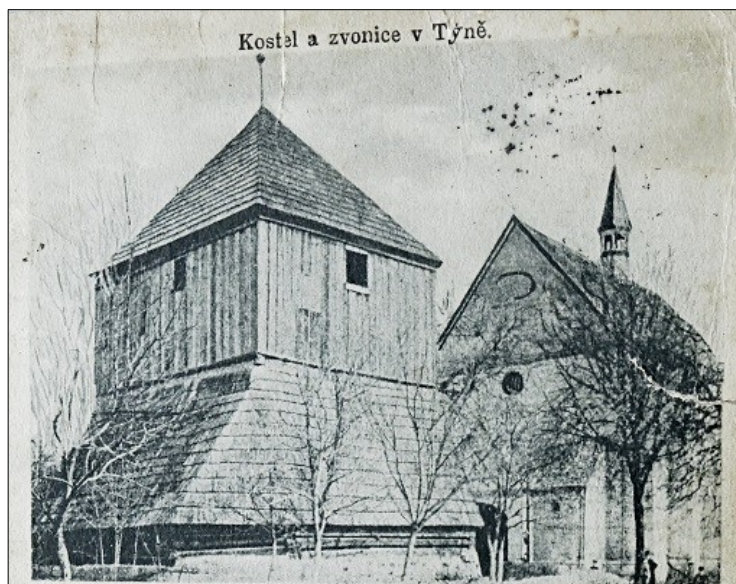

Lomnice n/Pop. Odesláno 1941

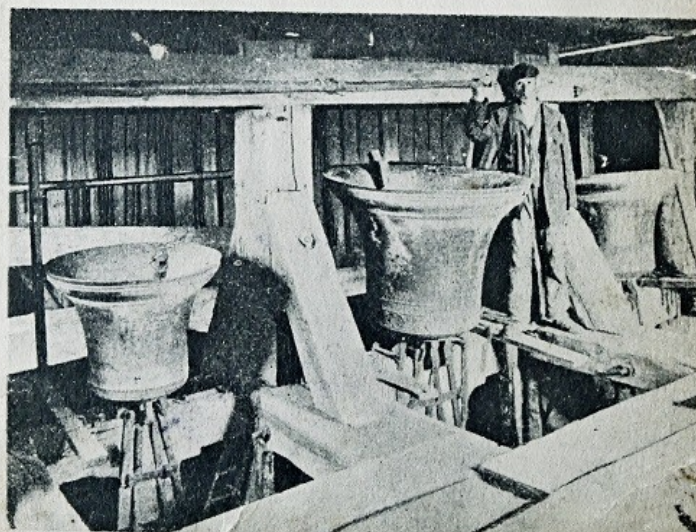
**Malá Skála. Panteon. Foto Vladimír Soukup. Tisk Severografia Děčín
Pressfoto Praha. Odesláno v první půli 70. let.**

**Rovensko.
Kostel a zvonice na Týně.
Týnské zvony z roku 1630.
E. Polívka, Rovensko.
Známka s letopočtem
odtržena.**

Kostel a zvonice v Týně.

Rovensko

Týnské zvony z roku 1630.

**Mnichovo Hradiště – Zámek.
Orbis. Bez dalších údajů**

koloběžka dovezla

do nových Dvorů

Do Nových Dvorů mě koloběžka dovezla v půli června po nové pěkné silniče.

Nové Dvory jsou malá osada, dnes část Lomnice nad Popelkou. Nacházejí se asi 1,5 km na sever od Lomnice nad Popelkou. Území obce má výměru 10,32 km². První zmínka o vesnici pochází z roku 1790.

Výše č. 1, tohle je č. 18

Původní název vsi zněl Xaverovice. Byly založeny v roce 1780 hrabětem Františkem Xaverem z Morzinu na pozemcích poplužního dvora. Osada s jedenácti nově postavenými chalupami až do roku 1960 příslušela ke Stružinci. Xaverovice jsou rodištěm univerzitních profesorů Vítězslava Chlumského (1867–1943), zakladatele první ortopedické kliniky v Bratislavě, a Josefa Chlumského (1871–1939), který stál u zrodu české fonetiky.

**V roce 1890 žilo v Nových Dvorech 79 lidí v 17 domech.
K roku 2011 Wikipedie uvádí 51 obyvatel a 21 domů.**

Hasiči v Nových Dvorech působili od roku 1904

Zajímavý detail krovu jedné z chalup – sluníčko a paprsky nejspíš.

Památný jasan

foto Iwo / Wikipedie

Za jasanem se mi porouchal foťák. Takže obrázek kaple Bolestné Panny Marie jsem si půjčil z internetu.

Na opravu kaple byla rozhodnutím zastupitelstva Stružince z 19. ledna 1872 určena částka uložená u Josefa Cermana (usedlost č. 13). Ten tuto usedlost koupil dne 16. května 1859 od Josefa Koblře a převzal závazek *"zaplatit ten kapitál na vystavení kapličky ustanovený."* Postavení kapličky lze umístit mezi roky 1859 a 1872, spíše k 1859, když už se v roce 1872 měla kaple opravovat. Kaple pak byla opravena také v roce 1986. Nyní se o ní dobře stará pan Drašar a jednou v roce, vždy kolem svátku Bolestné Panny Marie, který je 15. září, se zde slouží poutní mše svatá.

Zajímavé bylo, že jen jsem Nové Dvory opustil, fotoaparát se zase vzpamatoval.
(Zdroje: Lenka Morávková, Vikariát Jilemnice)

Křížek při cestě do Stružince

foto Barocco / Wikipedie

♦ Lákadlem zříceniny Valečov jsou skalní byty, ve kterých žila chudina

Na zříceninu skalního hradu Valečov nedaleko Mnichova Hradiště na Mladoboleslavsku letos do července zavítalo přes 8000 návštěvníků. Lidé si mohou v blízkosti hradu prohlédnout i takzvané skalní byty, ve kterých žila ještě do konce 19. století místní chudina. Hrad částečně vytesaný do pískovcových skal vlastní obec Boseň, loni na něj zavítalo téměř 17 500 lidí, nejvíce od roku 2014.

„Zatímco v roce 2019 na hrad dorazilo přes 13 tisíc lidí, loni přišel velký nárůst, to se lidé asi ještě báli nebo nemohli cestovat do zahraničí, takže víc volili tuzemské cíle. Ale i letos pozorujeme, že návštěvnost je velmi dobrá,“ řekla starostka obce Hana Maudrová. Obec udržuje již několik let stejnou výši vstupného, lákadlem jsou podle Maudrové v horkých dnech i nedaleké možnosti koupání a kempů, například na Branžeži.

Obec, která se o hrad stará od roku 1994, letos instalovala nové informační tabule na parkoviště, běžný provoz udržuje ze vstupného, na větší opravy míst v havarijním stavu se v minulosti povedlo získat dotace. „Nejnákladnější jsou samozřejmě energie, začali jsme mírně šetřit, třeba omezujeme slavnostní osvětlení hradu a svítíme třeba jen na koncertech,“ řekla Maudrová. Před dvěma lety dokončili na hradě postupnou konzervaci jednotlivých hradních částí, aby se nebortily. Každá etapa podle starostky vyšla zhruba na půl milionu až 700 tisíc korun.

Podle správce hradu Zdeňka Majdla je mezi návštěvníky ve srovnání s předchozími lety více mladých rodin s dětmi. „Lidé se pohybují volně, od nás dostanou jen zapůjčený psaný text. Když je dobrý den, přijde jich i 250,“ řekl. Turisté podle něj ale často nerespektují, že jsou v chráněné krajinné oblasti. „Nejčastěji řešíme hlavně pejskaře, kteří mají psy na volno, ale občas někdo zkouší i rozdělát oheň nebo nocovat ve skalním bytě, případně lezou po skalách,“ doplnil. Podle něj hrozí, že by pískovcové skály mohly dopadnout stejně jako část skalního komplexu nedalekých Drábských světnic, kde skála za poslední roky ubyla až o tři čtvrtě metru.

Středověký skalní hrad z počátku 14. století leží zhruba čtyři kilometry od Mnichova Hradiště na území Českého ráje. Je částečně vytesán do pískovcových skal. Na hradě je expozice týkající se archeologických nálezů ze sbírek Okresního muzea Mladá Boleslav. Ve skalních bytech, které původně sloužily pro hradní čeleď, žili později takzvaní valečovští skaláci, ke konci 19. století to bylo sedm několikačlenných rodin. Poslední obyvatelé skalních bytů se museli vystěhovat v roce 1892. Turistům je komplex 28 skalních bytů přístupný celoročně bez omezení. (Náš REGION – ČTK, sk)

jablonec

♦ Ve středu v ranních hodinách shořely jablonecké Sluneční lázně u přehrady. Na hašení objektu, který byl v minulosti tématem debat o jeho podobě, se kromě členů Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje, podíleli také jablonečtí dobrovolní hasiči. Hrubý odhad škod se blíží částce v řádech milionů korun. „Objekt Slunečních lázní je majetkem města, a to ho dlouhodobě pronajímá. V těchto dnech radnice činila kroky vedoucí k prodloužení tohoto nájemního vztahu do konce října 2023,“ řekl primátor města Jiří Čerovský a dodal, že ranní požár situaci mění. Vedení města bude muset v nejbližších dnech rozhodnout o dalším postupu včetně jednání se stávajícím nájemcem.

„Po návštěvě místa bych navrhol kompletní sanaci zasaženého prostoru, jeho přípravu k dalšímu využití pro budoucí investici. O tom by mělo rozhodnout již nové vedení radnice, které vzejde ze zářijových voleb,“ dodává Čerovský. Celou středu probíhalo na spáleništi šetření Hasičského záchranného

sboru Libereckého kraje a Policie ČR. Ve čtvrtek ráno místo navštíví likvidátor pojišťovny a teprve po skončení jeho šetření mohou být činěny kroky vedoucí k likvidaci spáleniště a jeho následné sanaci.

(Jana Matěchová, SM Jablonec n/N, foto SM JnN a twitter hasičů Libereckého kraje)

S touto fotografií zveřejnili hasiči i odhad škody – 10 milionů.

♦ Ztracená pasecká rozhlednička

Věřili kdysi jizerskohorští horalé v magickou moc a přitažlivost bystrých vod stejně tak, jako v jejich sílu věřím dnes i já. Však mne také síla pramenů rodících se ve svazích pod Kynastem znovu a znovu táhne do lesnatého údolíčka za bývalým Glettlerovým sanatoriem.

Tentokrát jsem se procházel smrčínami zarostlými svahy na kopci „Belváku.“ Tak místní někdyříkávají kopci nad Letohradskou ulicí. Ostatně, teprve nedávno mi došlo, jak vlastně tento poněkud bizarní název asi vznikl. Jde o českou zkomoleninu pojmenování kdysi velmi populárního podniku Waldterrassen Café Bellevue čili Kavárna lesní terasa Krásná vyhlídka. Tu si nechala roku 1932 postavit mšenským stavebním a tesařským mistrem Josefem Kolomasnikem podnikavá paní jménem Brigitte Olbrich. Původně zde na kraji lesů sice počítala s provozem jakési Milchhalle, což by se dalo přeložit jako Mléčný bar. No, byl to asi nápad značně naivní. V kolaudaci stavby je ovšem už uveden Kaffehaus čili Kavárna.

Podnik v moderním domě s nízkou střechou se záhy stal – zejména opravdu jedinečné a půvabné vyhlídce na Jablonec – oblíbeným cílem nedělních výhledů obyvatel města i okolních obcí. Paní Olbrich ale v domě v roce 1936 zřídila ještě barvírnu dřevěných perel a na kavárnu asi proto neměla čas, protože ji ve stejné době pronajala provozovateli jménem Otto Naab.

Ten zde pořádal velikonoční slavnosti pro děti, masopustní veselice i tehdy velmi navštěvované taneční večery. Krásné místo na okraji lesa bylo ale po válce rychle zapomenuto. Z bývalé kavárny Bellevue se stal obytný dům. Onu velkou, ale příliš krátkou výletnickou slávu zde na krásné vyhlídce připomíná už jen název Belvák, který následně přešel na celou stráň okolo železniční trati.

Koukám ale, že jsem se na tom Belváku pěkně rozpovídal a zapomněl na svůj původní cíl.

Vlastně jsem tudy jen zamýšlel projít na své cestě do dnes již značně zarostlého lázeňského lesoparku u paseckého domova důchodců. Zde jsem tentokrát toužil najít sebenepatrnější zbytky vcelku neznámé rozhledny, která tam docela dlouhou dobu stála. Málokdo to dnes ví, ale tato vyhlídková věž vlastně také patřila mezi proslulé jizerskohorské rozhledny. Pravda, doposud jsem ji viděl pouze na jediné fotografii.

Ční na ní nad upraveným lesoparkem, který nechal majitel sanatoria Dr. Georg Glettler postupně na začátku 20. století zřídít v lese a na lukách nad novou budovou sanatoria při lesní silniče na Kynast. Rozhlednička tvořila jakousi dominantu celého areálu rozkládajícího se v rozsáhlém území mezi dnešní ulicí Pod Kynastem a zmíněnou kavárnou Bellevue v Letohradské ulici. Rozhledna to přesto nebyla plnohodnotná: ze starých fotografií je zřejmé, že celý lesopark byl oplocen a sloužil tak patrně jen lázeňským hostům a pacientům Dr. Glettlera. Podle všeho jen oni směli vystoupat na dřevěnou konstrukci trámové rozhledny, která měla dvě patra a nahoru se šplhalo po šikmých žebřících.

Z dokumentace, která se k sanatoriu dochovala, se bohužel dnes již nedá zjistit, kdy přesně zde byla vyhlídková věž vztyčena. Areál lesoparku se v této části budoval v časech okolo 1. světové války, kdy zde vznikl i nedávno obnovený Háj hrdinů; takže lze předpokládat, že také rozhlednička vznikla v rámci těchto úprav. Obdobné dřevěné rozhledny v Jizerských horách, tedy vyjma té na Smrku, obvykle nevydržely déle než dvě desetiletí. Tomu by také odpovídalo i to, že věž je ještě zakreslena na mapě Pasek z roku 1934. Druhé světové války se ale asi již nedožila.

Koneckonců tehdy se sanatorium změnilo na azyl pro válečné uprchlíky a upravený lesopark zašel, ploty okolo něj zmizely. Známý jablonecký sběratel pohlednic můj kamarád Petr Kurtzin vzpomínal, že na místě, kde věž stála, byly ještě nedávno k nalezení zbytky cihel ze základů. Jenže já chodil po lese a hledal a hledal, ale zatím marně. Nevadí, mám alespoň dobrý důvod, proč se do zašlého paseckého lesoparku vydat znovu a znovu. A moc rád zase vyrazím do onoho přitažlivého království smrků, žulových balvanů a bystrých přitažlivých vod.

/ Marek Řeháček, kresba Petr Ferdyš Polda, Jablonecký měsíčník

♦ Pravěká chrastítka v archeologické sbírce Severočeského muzea v Liberci

Exponátem měsíce v Severočeském muzeu v Liberci jsou pravěká chrastítka neboli šterchátka. Nalezli je archeologové v roce 2005 na pohřebišti z pozdní doby bronzové „Na Cecilce“, které se nachází v Příšovicích. Jedná se o největší naleziště šterchátek v Libereckém kraji.

„Pro návštěvníky bude možná překvapivé, jak dlouhověká je hračka, jakou je chrastítko. I když archeologové nemají jistotu, že předmět neměl ještě jiné využití, určitě bude zajímavé si v muzeu prohlédnout předmět, který se svým věkem blíží 3 tisícům let,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana Libereckého kraje.

Na pohřebišti „Na Cecilce“ se šterchátek našlo několik. Přikládali se do žárových hrobů ke keramickým urnám, které obsahovali spálené kosti nebožtíků. Na tomto pohřebišti chrastítka známe například z hrobů číslo 7 či 11. Nejlépe známé a zachovalé je pak šterchátko z hrobu označeného archeology číslem 13. Hračka je hruškovitého tvaru s pečetítkovým zakončením a vyrobena je z hlíny, která obsahuje drobná zrnka křemene a slídy. Vysoká je 63 mm a maximální průměr baňky je 51,5 mm.

Chrastítko bylo zcela neporušené a na povrchu zdobené soustavou jemných rytých rýžek, které při správném úhlu dopadu světla vytvářejí pás na sebe navazujících trojúhelníků. „Tento pás je ukončen svrchu a zespona čtveřicí

a trojicí soustředných mělkých rytých kružnic. Také pečetítkový konec držátka je zdoben jemně rytou šrafurou. Uvnitř chrastí drobné hliněné kuličky, které kdysi mohly upoutat pozornost dítěte, a i nyní posluchače zprostředkovaně zaneše o tři tisíce let zpátky do minulosti. Protože se stejná chrastítka objevila i v hrobech dospělých, začalo se uvažovat i o tom, že byla používána k „šamanským“ obřadům“ dodal Petr Brestovanský, vedoucí archeologického oddělení Severočeského muzea.

/ Anna Vašková

♦ Oddělení květeny mokřadů a vodních zahrad v Botanické zahradě Liberec rozkvetlo květy řetězovky

Řetězovka je trvalka původem z východní části Severní Ameriky a čítá asi 12 druhů. Její jméno je odvozeno od květů, které nakvétají jeden za druhým, až tvoří pomyslný řetěz.

„V liberecké botanické zahradě je k vidění řada zajímavých rostlin v každém období roku. A také rostlin, které mají svůj domov ve vodě či vlhké půdě. Expozice se může stát inspirací pro milovníky vodních ploch a rostlin v zahradách,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Řetězovce se daří v úrodné, čerstvě vlhké půdě a slunných či polostinných stanovištích. Dobře se hodí k rybníkům nebo k okrajům vodních toků, kde se někdy až agresivně rozrůstá.

Šíří se podzemními výběžky a rozsévá se rozkypáním vysokých lodyh při větru. Řetězovka je jedním z nejlepších druhů pro vodní zahrady.

Je to oddenkatá vytrvalá bylina s tuhými, čtyřhrannými lodyhami. Na vrcholu lodyhy vyrůstá husté, dlouze hroznovité květenství složené z dvoukvětných lichopřeslenů. Květy rozkvétají od července do září. Zajímavostí je, že pokud se na květy zatlačí, zůstanou ohnuté. Plodem řetězovky jsou tvrdky.

/ Anna Vašková

liberecko

♦ Spolek Frýdlantské okresní dráhy chce mít stálou muzejní expozici. Liberecký kraj pomůže

Celkem 3,4 milionu korun poskytne Liberecký kraj dobrovolnému svazku obcí Mikroregion Frýdlantsko na pořízení nemovitostí v rámci projektu „*Heřmanička – nádraží Frýdlant*“. Objekty v současné době slouží jako zázemí pro činnost spolku *Frýdlantské okresní dráhy*, který tam dlouhodobě provozuje železniční muzeum a nyní má nemovitosti pouze v pronájmu. Dobrovolný svaz obcí je proto bezplatně spolku převede.

„Dotace bude využita výhradně na pořízení nemovitostí v rámci projektu *Heřmanička – nádraží Frýdlant*. Objekty poté dostane k bezplatnému užívání Spolek *Frýdlantské okresní dráhy*, který je má prozatím pouze v pronájmu. Budou sloužit pro provoz železničního muzea, jež má v regionu mnohaletou tradici. Lze si tam prohlédnout několik zajímavých, převážně

úzkorozchodných vozidel včetně provozuschopné motorové lokomotivy. Považují za důležité připomínky historických dopravních a technických zajímavosti zachovávat i pro budoucí generace,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Spolek *Frýdlantské okresní dráhy* by také rád obnovil turistický provoz mezi nádražím a muzeem, což by ještě více zvýšilo turistickou atraktivitu regionu. Muzeum bylo slavnostně otevřeno 28. června 2008 v bývalé lokomotivní výtopně ve Frýdlantě v Čechách. V jeho expozici mohou zájemci nalézt výstavu fotografií, dokumentů a artefaktů z historie provozu tratí, zejména pak úzkorozchodné dráhy Frýdlant – Heřmanice, historickou úzkorozchodnou motorovou lokomotivu T 36.002, úzkorozchodné vozy DF/u 651, C/u 441, Z/u 2024 v renovaci, ukázkou přepravy vozu normálně rozchodné železnice řady Ztrc na úzkorozchodných podvalnících, modelovou zahradní železnici LGB nebo

projekci počítačové simulace provozu Heřmaničky. Muzeum nabízí k prodeji také pohlednice a suvenýry.

/ Filip Trdla, Liberecký kraj

za humny

♦ ZAJÍMAVOSTI Z MUZEA MLADOBOLESLAVSKA

Turistické štítky na hole

Češi byli, jsou a předpokládám, že i nadále budou národem náruživých turistů. Možná prvním českým turistou byl Karel Hynek Mácha, který s oblibou podnikal dlouhé pěší cesty, při kterých cíleně vyhledával romantické přírodní scenérie a místa spojená s minulostí, zvláště pak různé hrady a zříceniny.

Rozvoj turistiky v Čechách se datuje od 2. poloviny 19. století, kdy členové Sokola začali podnikat hromadné výlety do atraktivních přírodních míst. V roce 1888 pak vznikla samostatná turistická organizace, Klub českých turistů. Klub byl velmi agilní organizací, záhy po jeho vzniku začala vznikat stále hustší síť značených tras, která i dnes prakticky nemá ve světě srovnatelnou konkurenci.

Před sto lety musel mít správný turista nejen dobré boty, ale i hůl. S její pomocí si usnadňoval chůzi obtížnějším terénem, hlavně mu však sloužila jako symbol zdatného chodce. A ideálem bylo, když byla co nejvíce pokryta štítky z míst, která její majitel navštívil. Kovové štítky na hůl měly svůj počátek zřejmě v Alpách, někdy po polovině 19. století.

Turistické štítky z tátovy hole

Postupně se štítky dostaly i do Čech, kde se záhy staly velmi populárními. I jejich podoba se měnila – prvotní jednoduchá forma se postupně přeměnila do velmi široké škály tvarů, výtvarné řešení bylo stále více a více precizní. Největší obliba štítků na hole panovala v meziválečném Československu. Na objednávky hoteliérů, majitelů horských bud, turistických spolků i třeba sportovních organizací je z plechu z rozličných kovů lisovala řada menších kovárenských firem. Po světové válce a nástupu totality došlo k jejich rychlému úpadku – pohraniční hory se dílem ocitly ve střežených hraničních pásmech, zanikla řada horských hotelů, sportovní i turistické spolky byly „sjednoceny“. V současnosti se několik firem snaží navázat na dávnou nabídku památečních štítků. Vyrábějí se jak klasické štítky, tak i moderní potištěné nebo obarvené. Na dnešní trekové hole se však štítek až ani připevnit nedá, a tak je do značné míry nahradily současné kulaté turistické známky ze dřeva.

/ Pavel Sosnovec, Muzeum Mladoboleslavska, *Boleslavan*

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj